

Ezen lapok minden héten
egyszer, u. m. kedden, csütör-
tökön, pént. és vasár. Jelennek
meg. **Előfizetési ár** félévre
Buda-pesten házhoz-hordással
5 ft., borítékban 6 ft., postán bor-
ítékban 6 ft. ez. p. A hirdetések
nyel minden apróbetűs hasá-
soraért 5 (öt) ez. kr. fizetnek.

Péntek

348.

Martius 6. 1846.

Előfizetési ár félévre
Buda-pesten házhoz-hordással
5 ft., borítékban 6 ft., postán bor-
ítékban 6 ft. ez. p. A hirdetések
nyel minden apróbetűs hasá-
soraért 5 (öt) ez. kr. fizetnek.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Erdemeltárlás. Még egy szó azokról, miktől elszokunk kellene. — Még egy szó a duna-tiszta csatorna érdekében — Vége. Megyék: Somogyi közgyűlésről tudósítás folytatása. — Tanodalmi kísérletek Pesten. Pest képe. Nemzeti képesárnyok (olytatása az első közlésnek.) Magyar gazdasági egyesület. Ausztria. Külföld. Nagybritannia. Spanyolország. Portugália. Belgium. Ázsia. Hivatalos és magán-hirdetések. Lotériákban húzott számok. Nemzeti színházi játéktrend. Gabonár. Statuspapirok és részvények árkelete. Dunavízjárás. IRODALOM és TUDOMÁNY. Der Taback in historischer, finanzieller und diätetischer Beziehung von Anton Hornstein. (Vége.)

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Ö. es. ap. kir. Főlsége Lipthay Antal esztergami kanonokot a kir. főlöbbl. praefectusává kinevezi: Turányi Imrét az egész évi fizetésével nyugatomban helyezett esküi főiskolai tanítóit pedig, sok évi jeles szolgáltatási szolgálatért fűző közép arany-érempenzellel díszesíteni legkégyelm. méltóztatott.

D. M. es. ap. kir. Főlsége Lipthay Antal esztergami kanonokot a kir. főlöbbl. praefectusává kinevezi: Turányi Imrét az egész évi fizetésével nyugatomban helyezett esküi főiskolai tanítóit pedig, sok évi jeles szolgáltatási szolgálatért fűző közép arany-érempenzellel díszesíteni legkégyelm. méltóztatott.

D. M. es. ap. kir. Főlsége Lipthay Antal esztergami kanonokot a kir. főlöbbl. praefectusává kinevezi: Turányi Imrét az egész évi fizetésével nyugatomban helyezett esküi főiskolai tanítóit pedig, sok évi jeles szolgáltatási szolgálatért fűző közép arany-érempenzellel díszesíteni legkégyelm. méltóztatott.

Az érintett tisztelt hazafi azon kérdést veti föl, kormányról beszélvén: „mi szüksége van neki a többségre? a kormány mint végrehajtó hatalom nem szorult erre, és mint törvényhozó egyik rész bírja ugyanis ezen hatalomnak felét.”

Az érintett tisztelt hazafi azon kérdést veti föl, kormányról beszélvén: „mi szüksége van neki a többségre? a kormány mint végrehajtó hatalom nem szorult erre, és mint törvényhozó egyik rész bírja ugyanis ezen hatalomnak felét.”

Irodalom és Tudomány.

Der Taback in historischer, finanzieller und diätetischer Beziehung. Ein Taschenbuch für Freunde und Verehrer desselben. (A dohány történeti, gazdasági és diétetikai tekintetben. Zsebkönyv a dohány baráti és kedvelői számára) Von Anton Hornstein, Rechnungs-Offizial der k. k. Taback und Stempel-Hofbuchhaltung. 2te Auflage Wien 1845. Jaspersche Buchhandlung. 16rét 275. lap. (Vége.)

Ezen adatok bővebb felvilágosításul nem szükség sokat mondanunk. A föld minősége főleg az, mi dohánytermesztésnél számba veendő, mert ettől nyeri a dohány jobbadán ízét, erejét, illatát. Ha tehát valamely vidéken dohány még nem termesztetnek, tegyük meg a próbát elebb kicsinyben. Ez a természet jobban eligazítandja, mint a föld akarmelley vegytani kémelése. Ha a föld alkalmasnak találtatik, tartuk azután folytonos trágyázás által erőben. Az hazai dohánytermesztésünk egyik gyökere hibája: irtozunk a trágyázástól, azt hisszük, a trágya felette erőse söt bűdössé teszi a dohányt. A németek közt ezen balvéleményt Hermbstadt, (hires vegykem) terjeszté el, egy vas-tag igen rossz dohányászati monographiában; köztünk — sokáig kutattam, de végre megtaláltam — az öreg Nagyváthi; Hermbstadt-tól nem csudáljuk, mert ő maga soha sem termesztett dohányt, csak kertésze meséit írta le; de Nagyváthi! Ejnye ejnye katonapajtás uram, be nagy bajt okozott! Mennyit firkálhatunk mi már most, míg képzeléseit helyre hozzuk! Az egész mendemonda pedig, higye el a kegyes olvasó, pusztán mese. Ez iránt néhány szenvedelmes dohánytermesztőkkel megtettük a kísérleteket, és pedig nem mint Hermbstadt, kertészeinkkel, hanem asóval és kapával kezünkben. A dohány trágya után sem erősebb sem bűdös nem lett, hanem gazdagabban termett, s kivált juhtrágya után nagyobb, nyulekonyabb levél, s jobban ég. Folytonos trágyázás által termékenyített földben pedig a dohány, szintugy nem esül mint folytonos természet által kimerítettben elsilányodik.

Második hibája dohánytermesztésünknek, hogy mindig laposan őrítjük ki a rászárt, soha sem töltésre (bogárhatra) mit alantfekvő helyeken, ha a föld sárgaagyag vagy keményebb fekete föld, soha sem kellene elmulasztanunk. (Homokban ez nem

kötelességeihez tartozván, nem csupán az ellenzéknek, hanem minden, bármely véleményűszínezethez tartozó honpolgárnak is föladata, s ugy nyer gyakorlatban legezészerűbb alkalmazást, ha a kormány a gyómelek végrehajtásában és hajtásában mindenki által gyómolítottatik, a helyett hogy akadályok gördítettének elibe.

Nem vagyunk ily szerencsések azon egyéb eszmék tekintetében, mellyek az egész czikkben átvonulni s ha azokat jól fogtuk föl, végelemzésben azon alapon sarkallani látszanak, hogy reformjaink az eddig követett, de csak egy részről javított eljárással keresztülvihetők, s nincs semmi szüksége sem a kormánynak többségre (mert mint végrehajtó hatalom erre nem szorult; mint törvényhozóinak része pedig, ezen hatalomnak felét ugysis bírja), sem az ellenzéknek (melly ugy sem többsége által vitta ki az eddigi baladásokat, hanem lelkessége és egy bizonyos fáklja szertevilágítása által.) Ha mindezekhez még hozzá gondoljuk, hogy a t. hazafi, az ellenzékhez szólva, többször emeli ki a diaetalközi előkészítés és a felelti tisztába-jövésnek szükségét, hogy mit akar? mikor és meddig? milly fokozatokban? miképen és mi eszközökkel? az ellenzék — ha, mondjuk, mindezeket föl gondolkodjuk, ugy rémlik előttünk, mintha a t. hazafi ohajtásai nem terjednének az ellenzék eljárási javításánál tovább, s mintha reményeit az ily eredménytől függesztené föl; s csak azon esudálkozunk, miszerint, ámbár maga is kimondja azon axiomát, hogy törvényhozási tárgyakban kezdeményi joga van kormánynak s nemzetnek, melly jogát a kormány kir. előadásai által gyakorolja, mégsem kívánja látni az ily kezdeményi jog sikerét biztosítható többség szükségét. Mint pártembernek nincs ugyan semmi ellenvetésünk azon nézet ellen, hogy az ellenzék ne törekedjék többségre, miután a mit eddig kivitt, azt ugysis nem többsége által vitta ki. Ép oly kevés kifogásunk van az ellen, hogy magával minden tekintetben tisztába jöni igyekezzék, sőt örvendjünk, hogy azon gyakran kimondott hiedelmünket, miszerint az ellenzék a legényesbekre nézve nincs magával tisztában, egyik kitűnő tagjának őszinte megismerése által látjuk erősítve. Azonban mindezen érintkezési pontok dacára, azok közé kellvén sorozunk a t. hazafi nézetének alapját, mellytől a magyarnak el kell szoknia, ha mostani helyzetében magát tájékozni akarja, nem mellőzhetjük, hogy ezen tétel bővebben ne igyekezzünk felvilágosítani. Ugy hisszük, legzészerűbben fog ez megtörténhetni, ha egymás ellenébe állítjuk azon valószínűségeket, nehézségeket, akadályokat, mellyek mindkét eljárást, t. i. az érintett t. hazafi s az általunk ajánlottat, környezik, s végre az eredmények sommáját igyekezzünk kivonni, azok összehasonlítását az olvasóra bízva.

Nézünk mindenek előtt a tisztábajövés kérdését. A Jelenkorban értekező t. hazafi szerint, az ellenzékben kevés az egyetértés és váll vállhozi szorítokzás, s nincs közte központosulás, s a jelesek rendszerellenül csatálnak, nem mindenkor gondosan megválasztott csatálatra; igen keveset véve ki, az ellenzék férfiakban, egymás irányában bizonyos hideg idegenség sejtethető, mintha mindegyike inkább szeretné saját véleményét, mint egymást, s hajlik elkülöníteni magát, és alpartokra oszlani fel. Nem mi mondjuk most ezeket, hanem, az érintett t. hazafi után, csupán idézzük. Így helyzetében a dolgoknak, mindenkéltől azon kérdés merül föl, lehet-e remény ahhoz, hogy az ellenzék magával tisztába jöjjen? mire véleményünk szerint, maga a

tanácslandó) mert a dohány nedves állást nem szeret s lapályos turfa-földben, rozsz irt is kap. A szelelleni s övényektől pedig hiába szabadkozunk azon okból hogy költségesek. Hol karók kaplatok, ott a babtermesztés maga magát fizeti ki s a szeltől el nem szagattott ép levelek tiszta nyereség. Mind a mellett azonban a dohányt mi magyarok csak meg tudók természeteni; de füleszése s szarítása felette hiányos. Árnyekben kell szarítani; így szarítottak minden gyógnövények, hogy sajátságos erőket megtartsak; így kell a dohányt is szarítani, és pedig (szivar- és burnódohánynál) külön az aldohányt, földleveleket és szindohányt; mert ha vegyesen összecsomozzuk, hogy szedje azután a gyáros a leveleket szét, hogy a szivarok és burnódohányt saját czeluk szerint különbözőleg forraszsa? E munkától őt megkímélhetjük; annál többet fog érte fizethetni, mert a sortirozás nem kerülend penzebe. A fülesztést pedig nem kell porázón, a leveleket szorosán összefűzve kezelni, hanem szalmán, a leveleket hegygyel vagy kocsanynyal felfel rakva (ez mindegy) vagy pedig Csetneken gyakorlott mód szerint, egymasmellé, s a következő sort egy újjal alantabb helyezve. A rakásokat pedig mindannap meg kell tekinteni s a megsárgult leveleket azonnal felfűzni, hogy barna foltokat ne kapjanak. A felfűzésnél szin szinre, fonak fonakra jön, ugy hogy a kocsanynok ne érintkezzenek. Így egymashoz nem fognak lapulni s árnyekben biztosan száradnak. Így árnyekben szarított dohány azután nem halaványsárga ugyan, mint a napon szarított, de arányosabb, erőteljesebb s nyulekonyabb. Az igaz, ily kezeléshez sok padlás s pátja kell: de hiába, ne termeszzünk többet, mint a mennyinek eltakarítására helyünk van, vagy építsünk dohánypajtat.

Az amerikaiak le nem szedik a leveleket, hanem, ha megernek, az egész szárat vágják le s hegygyel lefelé akasztják fel, szarításra. Ez kis módosítással nálunk is gyakorolható. Mivel tudniillik nálunk a dohánylevelek egyszerre nem érnek mint Amerikában, hol az éresi processus sokkal gyorsabb, jókor lefejezven a szart s szorgalmatosan kacsolván, elebb az aldohányt szedik le s azután bevárva a földleveleket teljes s a szindohány kezdő érését, görbe kerti levágjuk a plántát s estig

fontnyadára palankhoz vagy a kifeszített kerti sinörhöz tasmazjuk, azután otthon szalmán fulóbe (levelestül köröstül) szintugy 1/2 lábnyi magasságu halomba rakjuk, mint a leveleket, gyakran megtekintjük s a teljesen megsárgult szárat a kifeszített sinörre hegygyel lefelé, az utolsó level hónaljára aggatjuk fel. A dohány e módon kezelve teljesen megsárgul s a levelek tartósabbak. Az északibb vidékeket kivéve, nálunk s a raju dohányt is lehet természeteni: de jókor kell a melegágyakat készíteni, martius elején, hogy a rászárt májusban kiültethessük, s a dohány korán érhessek. Leszedetven az anyaszár, korja földszint levagatják s a gyökereiből a föld alul előtörő sarjakból egy hagyat meg, melly sokkal tökéletesebb dohányt ad, mint a szárnak sarjadéka. Ez most egy egészen új plánta, mellyel szintugy bannak mint elebb az anyaszárral; azonnal megkapjuk, korán letörjük viragbokréját s szorgalmatosan kacsoljuk. Az így termesztett sarjudohány levelei az anyaszár földleveleivel teljesen hasonlóak.

A megsárgult levelek nedves időben megereszkedvén esomókba simittatnak; az aldohány, földlevelek, szin- és sarjudohány külön, mert különböző czelokra használtatnak. A rothadt levelek, tudnivaló nem kevertetnek az épek közé, mert ezeket elrontanak. Azután a csomók négyesző-rakásokban, kocsanynyal kifelé forrasztásra bányába rakatnak, vagy egyesenes eladásra halokba tetetnek össze, a forrasztás kezeletet a gyárosoknak átengedvén. És itt fájdalommal kell említenünk, miképen hazánkban több helyeken azon gonosz s buta szokás divatozik, miszerint a dohányt eladás előtt vagy tiszta, vagy szalmafelelekről lecsurgott vízzel locsolgatják, hogy nehezebb legyen. Az ily dohány azután rothad, vizenyössé válik, elvesztett tartósságot, és semmire nem használható. A kereskedő és gyáros az ily csalo természetöt kerüli, s ez gonosz butaságban önmaga fosztja meg magát kenyerétől. Földesuraságoknak, lelkészeknek s uradalmi tisztéknek e balszokás kiirtására egyesülni kellene.

Kiegészítven szerzünk a dohánytermesztésről szóló győngye szakaszát, lassuk már most a dohány kereskedési és gyártási viszonyait, melly tekintetben e dohányászati zebkőnyhen egy pár hazánkat illető igen fontos adatot találunk.

nek csupán egyike által munkáltatja az alatti, míg a többi közönyösségekben marad, máshoz, mint egy kiszámíthatatlan confusióhoz. És ennek igen egyszerű okai vannak. Mindezeket szembe öltik, hogy ez uton minden egyes kérdés megoldása, örökké csak a concessiók körében fog mozogni. A nemzetnek törvényhozásbeli joga soha sem fog azon tekintély és méltóságig fölemelkedni, mellyen állania kell, hogy haszonnal gyakoroltathassék, meri földadása mindig csak némi engedélyek kinyerése és kikünyorálása körül fog forogni. Más részről a kormányt minden erejéből 's tekintélyéből ki fogja vetköztetni az örökös concessiók adása vagy megtagadása. Abeli közönyössége, hogy a reformok formulázását másokra bizza, mindamellett, hogy ez legtöbb jogai közé tartozik, azon hitet fogja folyvást táplálni a honfiak keblében, hogy a kormány magával tisztában nincs a teendőkre nézve. 's nem tudja mit kelljen akarnia. A vélemények tehát el fognak tőle fordulni, nem várandának tőle semmit és mindent csak elleneitől reménylendenek. Ha ezek használják is e nekik kedvező helyzetet, de azért egy olly reformot, mely a régi állapotot lényegesen javítsa, ez uton keresztül vinni még sem fognak, mert ha a reform csupán csak engedélyek után eszközölhető, miután ezek a pillanat kénytelenégeihez képest adatnak, természet szerint nem lehetnek egy minden illető felek által elfogadott közös vezéreszme kifolyásai, egy öszvefűgő egészenek alkotásai, és így csak a confusio forrását képezhetik. A részint önkönnyössége, részint ellenei mozgékonyágának arányában gyengülő kormány, törvényvégrehajtás mezején, mellyen pedig legtöbb egyenesen tőle függ, sem fog birni semmi tekintélyvel, 's a magával tisztába jött, magát nyomásztó betolyások alól emancipált, 's a kivihető reformok mértékét is eltalált ellenzik, ha sommáznia fogja sok apró diadalai után a nyert eredményeket, végre is azt találja, hogy a papirosan létező reform az életben többnyire vagy nem egyéb jámbor ohajtásnál, vagy a hol van is némi látszatja, az nem szolgál egyébre, mint a confusio öregbítésére.

Es mind ez nem lesz egyéb, mint a dolgok legbensőbb természetének egyenes következése. A törvényhozás utáni békés reformnak megvannak saját és kikerülhellen föltételei, mellyek alól szabadulni nem lehet. A ki ez föltételek mellőzésétől várja üdvét, az bizonyosan nem a békés reform kitűzött céljához, hanem a békétlen confusio tömkelegeibe fog eljutni. Az ellenkezőre példát nem tudunk, ellenben, hogy ezen állítás alapos, azt naponkint inkább kezdjük hazánkban is érezni.

'S ebből állanak csekély nézetünk szerint azon akadályok, nehézségek, mellyek környezik 's azon eredmények, mellyek követhetik a mondott eljárást. Lássuk már, hogy állanak mind ezek arra nézve, mellyet mi vagyunk bátrak ajánlani.

Még egy szó a duna-tiszai csatorna érdekében. (Vége.) Ha már az előadottak szerint, az elfogulatlan 's világos itéletű ember elméletileg tekintve a dolgot, semmi olyast nem lát, miből a csatornának ez utoni létesítése ellen kikelhetne; semmi olyast, mi szerint, ez elv nyomán történendő kivittl hypothesisnek merné keresztelni: ugy annál kevésbbé leendő hajlandó hitelt nem adni a Beszédes ur czélozta csatorna-ásatási modornak, ha neki megmondjuk, mikép a pest-szegedi csatorna semmi egyéb, mint egy egyszerű átmetszés, 's hogy annak vonalán a tapasztalás által bizonyított átmetszési főkellék, a négyszer nagyobb eset 100 ölenkint szinte megvan! A pest-szegedi csatornának főleg vizerővel kimélyítése tehát sem hypothesis, sem pedig ámitgatás, hanem olly vállalat, mellynek jó sikere mellett egyaránt kezeskedik elmélet és tapasztalás; olly vállalat, melly — merjük állítani — néhány év mulva történendő dicsőséges végrehajtásával, egészen új csatorna-ásatási rendszernek leendő életbeléptetője! — 'S hogy mégis

Magyarország Európában legtöbb dohányt termeszt 's a legtöbb úgy látszik, sehol sem lehet egyszerűs mind olly olcsón dohányt termeszt, mint azon végtelen síkságon, melly a Tisza két partján Ungvártól a deli Dunáig terjed. Hornstein honunk évenkénti dohánytermését legalább 800,000 mázsára teszi. Ebből szerinte 1 millió pforint értékű vitetik külföldre. Belsőben a cs. kir. kincstár a legnagyobb vevő, beszédet gyárai számára évenként plus minus 300,000 mázsát, mi ismét vagy 2 millió pforint tenne. Ellenben Kossuth Lajos számolása szerint a Helilapban külföldi szivarokért kimehetté eddig az országból évenként több 3 millió váltó forintnál. Legyen ez nagytás, 's anyi kétségtelen, hogy veszteségünk e tekintetben nagy 's Europa legnagyobb dohánytermesztő országára nézve valóságos botrány. A rogtan beálló fogyasztás lehetetlenne tevé a productionnak az azonnali feledést. Honi szivargyárak! kiallott azért minden hazafi, 's ime szivart kezdé gyártani boldog boldogtalan. Sem szivardohányainkat nem ismertük, 's leveleket e czélra forrasztani sem tudtuk, kiki a pácban keresse a gyártás titkát, pénzünk sem volt elegendő, hogy a már kész szivarok teljes kiszáratását bevarhattuk volna. És így elárastattunk rossz, nyers, agyonpáczolt, dragábbvali dragább szivarokkal. A honfiak lelkesedése mármár csökkeneni kezdett. De csak türelm uraim! Minden kezdet nehéz. Csak gyártanak! Sok kell míg a productio a fogyasztást eléri, sőt azt túlhaladja. Lassan lassan majd tokeletesedik a gyártmány 's a szám olcsóságot eszközöndi. E perczen már nemcsak himpellerek gyártják honi szivarainkat, hanem szakértő gyárosok is. Egy hollandiai gyár is elkezdé már munkodést, naponkint 30—40 ezer szivart kiállítván. A harez és haboru a külföldi szivarokkal ellenben kezdődik 's kérdést nem szenved, keményen visszautasítjuk a hivataln drága vendégek berohanását, megveretéseket honunk földjén sem engedvén meg. Tul Ausztrián Franciaországig a dohány sehol sem monocpolium, 's az eghajlat és föld enövény termesztésére nem olly kedvezők mint hazánkban. Győzven hazánkban, diadalmos lobogóinkkal tehát a határon túl kell lepnünk, 's jó 's olcsó szivarainkkal azután Németországban 's Schweiczbán a küzdest folytatunk, hogy gyártmányainkakat itt is keletet szerezzünk.

annyi ellenzésnek szolgál ez egyszerű, talpraesett eszme okul, az nem máshonnan van, hanem épen az eszme egyszerűségétől, vagy tán nagyszerűségétől; van továbbá az eszmén alapuló kivittl ujdonságától; melly körülmény, mióta világ és emberek vannak, mindig elégséges okul szolgál heves megtámadásokra. — De sajnos valóban, hogy ez esetben az akadályok épen azon oldalról tétetnek, honnét azokat származni látni legkevesbbé örvendetes tapasztalás.

'S ha azon táborozások, mik Váshelyi ur, 's a Helilapban közlött „Eszrevételek“ írója által a pest-szegedi csatorna ellenében annyi erőköddel végrehajtattak, a tárgyának barátjára lesújtó hatással voltak: ugy valóban jól esett olvasni azon józan felfogású kereked czikket, mellyet b. Vécey Miklós a Budapesti Híradó m. é. 292dik számában közölt a közönséggel; 's mellyben éles belátással jelöltetik ki a társaság által legközelebbi teendő; 's melly igen helyesen jegyzi meg, hogy csupán a 3dik észrevétel, t. i. a Tiszának állított zavarodásba-hozása, azon egyetlen pont, mellynek nyomán a vállalat függesztése eszközölhető a kir. helytartó tanács által. — Jól esett végre, a t. szerkesztésnek azon örvendetes jegyzését olvasni, melly szerint Feyne hollandi főmérnök ur a csatornának kivittlét szinte lehetségesnek tartja.

A Tiszának állított zavarodásba-hozására nézve, szabadon nekünk is egykét czáfó szót elmondanunk. — Ki csak parányi lélektani tapintattal van is felruházva, kelletlen tül észrevehette V. ur ellenző czikkében azon szorgalmatjavítást, melly a csatorna létesítésére vonatkozó akadályok felkeresésére fordítottak; észrevehette, hogy mi sem maradt el, mi sem hagyott ki, honnét csak a legcsekélyebb gátolási alkalom kikandikált; ugy annyira, hogy e buzgalom nyomán Váshelyi ur még azon nyilatásokat sem vevé észre magán, mik közül mutatványul e czikkben három felhozánk! — Szerintem e nehézség szaporitási szorgalomból hozott föl a Tiszának eliszapoltatása is; 's elképzelem Váshelyi ur örömet, midőn e csinos gondolat lelki szemei előtt, az általa Ördögárkának keresztelt pest-szegedi csatorna partján először felvilant; elképzelem megelégedését e hatalmas ellenvetéssel, mellyben magában van annyi erő — ha t. i. erőnek erejével fentartatik — hogy az ellenzett csatornából mi sem legyen!... Amde ha az ember elfogulatlan kedélyvel áll a dolognak vizsgálatához, távol minden akadályozási szándéktól, ugy a Tiszának eliszapoltatásából aggodalmakat merithetni nem fog, miután annyi bizonyos és mindennap tapasztalható, hogy a folyamok a beléjük jövő iszapot 's földrészeket részint kiöntés-térekbe, részint a főfolyamok nyomán a tengerbe szókták lerakni. — Mást kint állana a dolog persze, ha például azon kilencz millió köb-ölnyi föld, melly a csatornának vízzel kihordatandó részét képezi, rogtón a Tiszába helyeztetetnének, öszpon-tositva és száraz uton; amde ez nem történhetik, miután említett kilencz millió köb-ölnyi föld csak huzamosb — hat, nyolcz — évek alatt, viz által higitott 's felvasztott állapotban hozathatik a Tiszába; hol az, legalább is 10—15ször annyi víztömeg közt öszlik föl, mint mennyi azt a csatorna vonalán leusztatá. És épen e körül-ményben fekszik oka annak, miért a Tisza eliszapoltatása körül támasztott aggodalmak alaptalanok. — Ennélfogva nincs megkérdés tétel értelme alól: ha a csatorna vize kilencz millió köb-ölnyi földet képes a Tiszába elsodorni, képes azt a Tisza vize is tovább usztatni, miután az mindig legalább is 10—15ször annyi mint a csatornáé; ha pedig a csatorna vize az említett földtömeget szállítani a Tiszába nem volna képes (mi azonban meg vagyunk győződve hogy képes), ugy a Tiszát sem

Es ez valóban nem felhevült képzelet által épített légvár. Az amerikai dohány mazsájától fizettetik Hornstein szerint 15 pforint, 1 mázsa amerikai szivartól 40 pforint. Dohánykereskedőink tapasztalása szerint 1 mázsa vitelére 15—16 pforint. És így veteli árukon kívül, 1 mázsa külföldi dohány honunkban 30—32, egy mázsa amerikai szivar 55—56 pforintba kerül. Dohánytermesztésünk és szivargyártásunk tehát nem csak elegendőleg, de felesleg is van vedve. De a kivittl! kialhatt itt valaki. A transitó vám Ausztrián keresztül egy pár krajczár: tul Ausztrián dohányunk az igaz a német szövetség vasmorompóra akad 's itt minden mázsától 10 pforint kell fizetni; de annyit fizet az amerikai is e szállítása tobbé kerül. Kivittlre az igaz nálunk utlevél is szükséges, melly ugyan nem tagadtatik meg soha, 's ez is csak egy pár krajczárba kerül: de kézhöz érése bizonytalan. És ez baj; ez kereskedőink egyedüli panasza; mert a kereskedőnek a fenforgó conjecturákat rogtón kell használni, hogy nyereségi számolása kudarczot ne valjon. Kereskedőink azt hiszik, az utilevelek kiadását egyenesen a harminczadi hivatalokra kellene bízni. Akármint legyen a dolog, ezen pusztá formalitason alapuló akadály elmozdítása sürgetős dolog 's megerdemli a kormány 's az országgyűlés figyelmét.

Engedelmet kérünk, hogy a kegyes olvasók türelmet e politikai laphon dohányügyekkel olly sokáig fárastani bátorodjunk. Fontosak azok mint láttuk maganos és status-pazdaszati tekintetben, sőt mindjárt eleinte úgy hittük, hogy e lapok olvasóinak nagy száma földbirtokosok 's gazdákhoz áll, kiknek számára zaradékal talan nem leendő felesleges egy pár szóval a dohányászati irodalmat is érintenünk.

Olvasóink alig hinnek, mennyi iratott már eddig dohánytermesztésről és gyártásról! Az egy kis könyvtár. Gazdagok e tekintetben kivált a németek, mert ott több ember letezik mint massutt, ki 3—4 könyvből, pénzért, egy negyediket tud csinálni. Csak hogy illy munka azután az ismereteket nem szaporítja, mert más szavakkal csak azt mondja, a mi már mondva volt. Ez oknál fogva valóban feltűnő, hogy eddig egy jó utmutatást a szivargyártásra sem tudunk kikutatni, de még illy munka czimjét

kellene felténi, a bele hordandó — semmitől! A Tisza eliszapoltatása tehát szinte alaptalan ellenvetés, ollyan, minőt csak tulságos aggodalom, korlátolt felfogás, vagy akadályozási szándék hozhat föl.

Egyébiránt nehéz azt capacitálni, ki erősen feltevé, hogy magát capacitáltatni nem engedi. Ekép Váshelyi ur azon állításától, hogy t. i. a Tisza a csatornából kihordatandó föld által zavarba hozatik, aligha lesz valaha elmozdít-ható, — habár más részről azt sem engedi meg, hogy vizerővel főrészen a csatornát kimélyíteni lehessen — annál inkább nem, miután épen ez egyetlen ellenvetés az, mellyből a vállalat létrejövetele ellen pompásan lehet működni; azon egyetlen, mellynek nyomán még a tökéletes megbuktatásra is lehet kinézés! — Ez okból igen kívánatos volna, ha azon mód, mellyet Horváth ur czikkében megpendit, hogy t. i. a csatorna iszapos vize nem közvetlenül, hanem bizonyos terjedelmes tavakon, mellyekben az iszap lerakot-nék, vezetettnek keresztül a Tiszába. — Ez ha lehető, mindenesetre a legjobb expediens; sőt hasznosságra nézve is ez a legelőnyösebb mód. — Így aztán megszűnnék V. ur utolsó ellenvetésével a kir. helyt. tanácsnak kellemetlen helyzete is.

Es most már nincs egyéb mondanivalóm, mint hogy: kívánok kitűrést, kitartást azon derék férfiaknak, kik Beszédes mérnök urban bizodalmat helyezve, a nagyszerű de példátlan nehézségekkel halmozott vállalatnak, férfiakhoz illeleg bajnokai voltak; — kívánok kitűrést, el nem csüggedést, bizodalmat ezentulra is ernyedetlenül: 's hazánk nem sokára olly vállalatot létesít, melly a mellett hogy hasznosságra nézve páratlanul álland, nagyszerűségével világnevezetesség, készülsi modorával pedig, a tudomány mezején új ösvényeket jelelő lesz! — Egy mérnök.

Megyeék.

SOMOGBÓL (közgyűlésről tudósítás; folytatásul a 346dik számhoz.) Erdekes volt 's ennélfogva megemlítésre méltó egy előkelő táblabírónak 's ellenzékinék nem a tárgyhoz szólása, de a tárgyvitatási modor feletti jeremiádjá. Különösen az ellenkezőzött nyilatkozott ifjusághoz valóan intézve fenhangú szavai, mellyben szónok reményét veszte 's egyéb vizsgálatása nincs, minthogy ezen ifjuság csak akkor fogódzkodhatik a megyei kormány gyepőibe, midőn szónok többé nem lesz, 's e reményvesztés 's vizsgálatás kulferrása pedig az, mert szónok kisebbségben maradt pártja közül az ifjuság történetesen kimaradt. És szónok még néhány agg táblabíró fejéhez is jónak látta sujtani neheztelése mennyköveit, kik a fenforgott vádak ellen nem keserű de enyhítő modorban szónokoltanak. 'S a vihar, mellyet ezen kritikai szemle idézett elő, mármár kitörendő vala, ha szónoknak a tereméből hirtelen eltávozása 's elnök ő mlta csilapító 's a gyűlést eloszlato szava meg nem akadályozzák. Másnap azonban midőn e szónok új philippikát mondott az ifjuság ellen, ugy az agg táblabírák, mint a serdült ifjuság szónok dictatori föllépése ellen hatályos óvast gördítének, 's a fenyegető vihar kitörését csak az elnök békitő 's napi rendre utaló erőyes szózata gátolhatta. Ekkor nap azon bal jóslatu hirrel találkozánk, hogy a tisztikar a tegnapi eredmények miatt hivataláról lemondani készül 's e szándokát a megye főkörmányzójának be is vallá. Elnök ő mlta a gyűlés színe előtt kijelentvén, mikép a tisztikar nagyobb része előtte oda nyilatkozék, hogy ha a tegnapi vitatkozás alkalmával kimondott 's az egész tisztikar becsületét érzékenyen sértő vádak, minő az: hogy a többek által kegyetlenségnek czimzett nyomozó rendszer egész megyében divatos, jegyzőkönyvileg nem rosallatnak, hivataláról lemondani köte-

* Keretnek tisztelettel a Jelenkor és Helilap t. cz. szerkesztőségét, jelen czikket is altalvanni becses lapjaikba. A szerző által.

sem. Volt ugyan egy Hamburgban készült illyféle monographia kezünkben; de ez inkább értekezés mint utmutatás 's egy helybeli szivargyáros itelete szerint ezt is már elavultnak lehet tekinteni. Dohánytermesztésről és gyártásról (papa, dohány- 's bur-nótnak) ellenben van, mint mondók, munka akármennyi, régiebb és újabb; de mi ezuttal csak kettőt nevezendünk.

Először Hermbstätt utmutatása a dohánytermesztésre és gyártásra, hogy a kegyes olvasót használatától eltilltsuk, mivel a legvastagabb 's legroszabb. A szerző híres vegykém volt, de dohángyártási tapasztalással nem bírt, dohánytermesztési kísérleteit pedig kertesével tette, minden dohánfyajból 24 plántát ültetvén 's kertesze álmait szorgalmatosan összeírván.

A második Joubert munkája, mellynek német fordítása e czim alatt jelent meg: das Ganze des Anbaues und der Fabrikation des Tabaks. Bearbeitet von einer Gesellschaft von Landwirthen und Fabrikanten. Übersetzt und vermehrt von Sprengel. Leipzig bei Besse 1844. Srét 156 lap. Ezt ajánljuk; de cum grano salis kell használni. Benne minden jó mit a francia termesztők és gyárosok mondanak, ellenben rossz, mit a német fordító főleg Hermbstätt munkájából hozzá tesz.

Magyar nyelvű dohánytermesztésről, tudunk szerint, eddig két munkácska jelent meg, az első a cs. kir. kincstár által közbeocsátva ezen czim alatt: „Dohánytermesztésről való rövid oktatás, melly a nemes Magyar-hazai dohánytermesztők kedvekért kibocsátott. Budán, a magy. egyet. betűivel 1822.“ A második: „Dohánytermesztésnek rövid leírása. Irta Batky Károly Pesten. Heckenast Gusztáv tulajdon 1837. Legújabbban a Magy. Gazd. egyesület a cs. kir. kincstár felszólítására egy dohánytermesztési munka írására jutalmat hirdetett, de az őt beérkezett kézirat közül a bírák egyet sem fogadtak el. Illy ismeretek terjesztése sajtókép a Magy. gazd. egyesület dohányászati szakosztály munkaköréhez tartozik 's ez e sorok íróját arra bírta, hogy egy illy tartalmu munkácskát kidolgozzon, melly a tavasz beállása előtt meg is jelenedik 's idővel czéljának teljesen megfelelhét, ha a dohányászati szakosztály azt becses tapasztalattal gazdagítandja. — Szontagh Gusztáv.

les, ennek folytán a tegnapi hosszú vita közben elcsúszott sértő vád roszalását jegyzőkönyvbe iktatni indítványozá, mi határozattá alakulván a sértett tisztakar sebeire annál jótékonyabb ír gyanánt szolgál, mert főispán ur előterjesztése szerint a vád alól felszabadult szolgabíró, mi legsértőbb szálkának mondatott, hivataláról önként lelépett 's az alispáni tekintély megsértését is ünnepelesen megköveté. A nyomozó rendszernek általános uralkodását állító szónok pedig saját igazolására kijelenté, hogy valamint sérteni nem akart, úgy a vádat nem is egyedül Somogy megyére, de az egész országra alkalmazá; ha tényekre szükség hivatkozni, szónok egy megyét emlit, hol a szolgabírói vállalat alatt egy rab lelkét adá ki, miért a vallató gyilkosnak is ítélte-tett, de a főbíróválasztás által ez eset csak hivatali vissza-élésnek kereszteltetett. Ezen igazolásnak jegyzőkönyvbe fel-vételével azonban a fentebbi drama még véget nem ért 's különös tümemény adta magát elő. T. i. a szolgabíró feladta vádló (kiről megemlítendő, hogy a két első esetben ő volt a káros, és a 2, 3 év előtt történeteket csak most adja fel, midőn a szolgabíróval haragra kell) kereset alá fogatása vagy az alóli felmentése kerülvén szőnyegre, azon párt, mely a szolgabíró ellen támasztott vádak meg nem boszu-lása miatt, azoknak felsőbb helyen megvizsgáltatását ohajtá, minden módon oda törekedett, hogy a feladó G. A. kereset alá vonassék, meg lévén győződve, hogy felmentését fel-sőbb helyen szorgalmazandja 's ez által S. ügye fölmelegít-etik. Ezen titkos czélzást sejtője a másik oldalon állók G. Alajosnak kereset alá vonatását annál lelkiismeretesebben ellenzé, mert ő a bevádlott tényeket tanuival elegendőkép bizonyítá be, és csak ezeknek beszámításában téveszté el a mértéket. A határozat ez utolsó értelemben mondatván ki, ezen ügy története befejeztetett. — A gyűlés egyéb tárgyai közül kiemelendőnek tartom még azt, hogy a t. rr. a megyei élet minden szükségéi 's hiányaira terjesztve ki éber figyel-möket, a népnevelés tekintetében oda utasíták járásbeli tisz-teiket, hogy az iskolákat nem épen vizsgálatok alkalmával mert ez kivihetlen, de rendkívüli időben, azonban minden esetben többször meglátogatván, a népnevelés ügyéről, va-lamint azon megyei határozat mikinti foganatosításáról, mi-szerint az iskolába nem járó gyermekek adó alá (1 p gő f) vettetnek, koronként jelentést tegyenek. A megyei utcsiná-lási modor czélszerűtlensége, miszerint sárna sár hanyatik fel, főkép a gyűlések alatt szembe szökvén, a t. rr. választ-mányt küldének ki, mely e tekintetben életrévalóbb tervet készítsen. Az alispán jelentése szerint nagy lévén a heverő perek halmaza 's elítélteletlen rabok száma, elnök ő mlga ma-gos hivatásánál 's azon tekintetnél fogva, miszerint az igaz-ságkiszolgáltatás gyors folyama a megyének leglényege-sebb teendői közé tartozik, korszerűnek látta a törvényszéki bírákat erőlyesen felszólítani, hogy a reájok ruházott legfon-tosabb polgári kötelességnek, az igazságkiszolgáltatásnak megfelelően, törvényszéket ne 6 napig, hanem addig tart-sanak, míg az ítélet alá terjesztett pörök elintézve nincse-nek. — Az elnök ime kijelentését a törvényszéki bírák egyi-ke feddésnek nem vehetvén, azt egy országos baj orvoslá-sára irányított figyelemzetésnek nézte, mely a mostani kö-rülmények közt akint érhető el leginkább, ha a törvényke-zés ideje alatt rendkívüli törvényszékek is tartatnak, minek következtében elnök ő mlga a t. rr. hozzájárulásával martius 2kára rendkívüli törvényszéket, május 1tkére pedig rende-sel tűzve ki, mivel a rendszeres 1s májusi gyűlés miatt a törvényes idő kezdetén nem tartatnak, egyuttal tisztújítási készületek 's elintézésre várakozó egyéb tárgyak kedvéért ápril 2kára rendkívüli közgyűlést hirdetett ki, a mikor egy-szersmind minden tisztviselő hivatalos irományait beadandja, hogy ezek az új megválasztottak kezeibe rögtön letétehes-senek. — 'S ezzel berekeszténem már is hosszúra nyult tu-dósításom, ha alkalmam nem lenne megírnom, miszerint közkedvessegi mlgos elnökünk előterjesztésére Somogy-me-gye rrdeti is alázatos hódoló felírásban elhatározzák kinyilat-koztatni háladatos érzelmeiket országunk dicső Nestora, nádor ő fensége előtt, Pest megye e tárgyu levelére kijelent-ve, hogy felszázados érdemek által felköltött nemzeti hála-adásra senki felszólítására szükség nem volt 's annak idejé-ben, mikor ő fensége elfogadni kegyeskedik, a megyék üd-völző küldöttségeihez saját részünkről is csatlakozni sieten-denek. —

TANODALMI KISÉRLETEK PESTEN. Jan. 27. és 28. tartá szava-lati gyakorlatait az anyavárosunkban létező ajtatosrendű farad-hatlan szorgalmu atyáknak tanítási pasztorokadások alatti ifjuság. Ez örömmünneppben most először leheté szerencsém részt venni, 's mondhatom, annyira megélt szívem az édes öröm legszentebb ér-zeteivel, hogy fölfevém magamban azt, hacsak lehet ezentul sem mulasztani el. De ki is ne sietne azon lelket és szívet emelő hely-re, hol édes magyar hazáknak illy kítűnő szorgalmu hálas gyer-mekeit láthatja 's hallhatja, milly édesen csong szende ajkukon ama méz-édes magyar hang, melyet a magyar nyilvános hivata-lokban csak néhány éve gyakorolhat; és mi tevé ezt? — De félre az illy szívet vérző multnak sötét képzeteivel, örüljünk a jelennek, 's mellán, mert csakugyan új nap fénye reánk annyi veszályok után. Hol az előtt a latin szavaló viharos teps közt 's záporok hulló „eljenek“ közt hagyá el a borított asztalt, ott most a magyar bir elsőséggel 's meg nem szűnni aka-ró eljenzessel, de nem azért mintha a latin nyelvet üldöznök at-látván annak is szükségét, hanem mivel a magyar szavaló testben lelekben érezvén azt, mit a jai olly fontos hangon komoly méltósággal adnak elő, lehetetlen hogy sikere is ne lenne gyű-nöcsözöb 's szívehatóbb, főkép midőn a szavalás tárgyai úgy kiválasztva, mint most valának, ugymint: a vallas, erény, haza, szülek, előjárók 's tudományok iránti olthatlan szeretet, 's leg-mélyebb tisztélet. A mi a 124 szavalók előadását illeti, általja-ban véve mind jelesen vitézkedtek annyira, hogy némelyek kö-zölök még a t. cz. vendégek vérakozását is felhalmak. Így a

költészeti osztályból: Török Sándor, Tomsich Lőrincz 's Neu-hoffer János; szónoklati osztályból: Tersztyánszky Gyula, Ma-darasz Sándor, Birly Edvard 's Kövér János; IV. nyelvtani osz-tályból: Neuhofer György, Ságodi István, Vecsegyh József; III. nyelvtani osztályból: Holovics Dezső, Hohenauer Ignác, Pecz László, Juventius Gusztav. Ezen osztályban egy erkölcsi beszéd is adatott elő, melyben Valzer Jakab, Császár János, Deme-lics Tivadar, 's Pekáry József remekeltek. II. nyelvtani osztály-ból: Gebhárd József, Balla Zoltán, Galambos Kálmán; I. nyelvtani osztályból: Gabriel Kálmán, Gebhárd Lajos 's Kaszelik Odón. Minden szavalónál kítűnő a nagy érdemű tanítók faradhatlan szor-galma 's forró szeretete, mellyel a haza 's annak gyermekei iránt viseltetnek, nem látszottak elmulasztani semmit, mi a rajok bi-zott serdülő ifjak jóvendő boldogságát előmozdithatná; a miért is edesen megnyugtató öntudatuk mellett vegyék hálas köszöne-tüket, azon atyáskodásukért, mellyel a szülőknek szent szerelm-ök legszebb zálogai iránt vannak. Minden kettő osztálynak szavalati gyakorlatai után a helybeli pesti kir. tanodák erdentel-jes igazgatója Nagy Peter rövid de velős és szelid szózáttal buz-dítá tovább a szorgalomra az ifjakat. Végre ez alkalommal nem hagyhatom említetlenül e dicső rend nagyérdemű főnökét főtisz-telendő Grosser János urat, kit gyöngelkedő egészsége dacára is nemcsak az örömmünneppel, de a fontosb tanulmányi tárgyak kísérletével is megjelenni láttunk 's vele együtt a legedeseb öröm-mel tapasztaltuk, milly kedvező sikerrel működött az ifjuság ne-velésében szelid böles kormányza alatt levő tanítói kar, 's ezt mind neki köszönhetni, mert mint vezéreszillag övének ő szolgát el-jutált mind abban mi magyar gyermekei boldogítására vezethet, mit hogy ezután is tehesen, kívánunk neki kedvező egészséggel párosult hosszú életet, 's hivatalában valamint eddig úgy ezután is csüggedniem tudó békéltelmet. — Horváth A.

PEST KÉPE. Kedves újdonságunk emlitjük meg, hogy Wagner József szepmükereskedésében (servitateren gr. Teleki-házban) imént jelent meg Pest s. k. város képe, természet után rajzolva Strohmayer A., és részremetsze Fuchsthaler által Pesten. — Wagner mint kiadótulajdonos ezen művet nádor ő cs. kir. fensége nek ajánlhatni volt szer-e-nés, egyszersmind az rámba foglaltan bármely terem-ben igen szép falí ékesítvényül szolgálhat. — E képa Treich-linger által megelőzőleg kiadottnál nagyobb is, hívebb is. Ohajjunk, a kiadó ur ezen vállalata minél buzgóbb részvét-nek örvendjen. Ára fehér nagy colomb papíron 2 ft 30 kr; chinai papíron 3 ft p gőben.

A M. GAZD. EGYESÜLET f. e. martius hava 15én vasárnap d. e. 10 órakor fogja tartani tavaszi közgyűlést, mellyen az egyesület tisztelt tagjai 's gazdatiszárk minél számosan részt venni kéretnek. — A közgyűlést megelőző napon vagyis szombaton d. u. 5 órakor az ismeretterjesztő szakosztály tartand ülést. — Pesten, martius 2kán 1846. — Török János, egyesü-leti titoknok.

NEMZETI KÉPCSARNOK (folytatása az első közlésnek.) k) Majláth György országbíró 81ik számú ivén saját adakozása 200 ft. — l) Luk a Sándor, a pesti első bíróság ivén váltótörzsek elnöke 95ik számú ivén: Derra Mikl., Fribeisz Imre, Gabriely Ján, Heinrich Sámuel, Joannovics Döme, Kappel Frigyes, Luka Sand., Nadosy Istv., Ordódy Florián, Pakozdy Zsig., Rudies Daniel, egyenkint 5 ft; Csernecky Józ., Hersch Ign., Oefner Ján., Szabó Imre, egyenkint 2 ft; Bujanovics Ján., Heribán Ján., Jordán Jozsef, Kanbá Ede, Pelathy Józ., Stettner Ign., egyenkint 1 ft; Haragó Máté, Marschall Józ., Nedeczky Flóri., Németh Ján., Szabó József, Szalkay Gergely, Szánthó Józ., Szarvas Mih., Tanárky György, egyenkint 40 kr; Antal Ján., Boldizsár Ján., Bonez Endre, Gegus Dani, Illés Antal, Kardos János, Zolnay Sándor, egyenkint 20 kr. öszveg 77 ft 20 kr. — m) Almásy Pal, hevesmegyei első alispán, 177ik számú ivén: Almásy Pal 2 ft, Darvas Lajos 1 ft, öszveg 3 ft. — n) Somosközy Antal, kir. banyakincstári ügyész 231ik számú ivén: Feja Alajos, Gragger Theophil, Koch Ant., Polony György, Somosközy Ant., Thur-ranszky Ferencz, egyenkint 5 ft; Kraft János, Révay Vilmos, Wellstein Ant., egyenkint 40 kr; Volny Jozs. 20 kr. öszveg 32 ft 20 kr. — o) Keskemet város 295 számú ivén, kül-detett öszveg 10 ft. — p) Abafy Aristides 312ik számú ivén saját adakozása 5 ft. — q) Szentiványi Anselm, Ebeczky Lőrincz által beküldött 334ik számú ivén: Forgács Jenő gr., Forgács Sándor gr., Jezerniczky Fanny, Jezerniczky Katalin, Szentiványi Anselm, Seilern N. gr., Szentiványi Anselm, Szent-iványi Kár., egyenkint 5 ft; Ebeczky Borbála, Sebestyén Jozsefné, Lányi Istv., Szentiványi Ferencz, Szentiványi Maria, egyenkint 3 ft; Zmeskal Gábor 2 ft; Darvas Dani. ifj. Sreter László, min-denik 1 ft; Banóczy Sam., Dannér Jan., Kutséra Sánd., Laky Jan., Simonfy Eduárd, Spooky Gábor, Szmollik Kár., Thurárszky Kristóf, mindenik 20 kr, öszveg 53 ft 40 kr. — r) Bártfay László 360ik számú ivén: gr. Károlyi Györgyne 100 ft; gróf Batthyány Lajosné 50 ft; gr. Batthyány Lajos 's gr. Károlyi György, mindenik 25 ft; Koch Henrik 10 ft; Bártfay László, Elbes Bela, Flekl Kár., Gabányi Sand., Helmecey Mih., Horváth Dénes, Kovács Károly, Prásznovszky Ferencz, Rába István, Sztárok Ign., Tabódy Pal, Uray Balint, egyenkint 5 ft; Helme-czy Teréz, Horváth Józ. 's Vallyi Lajos, mindnkik 2 ft, öszveg 276 ft. (Folytatatik.)

AUSZTRIA.

Bécs, mart. 3. Első hírére annak, hogy a krakói felkelők a közel galicziai kerületekbe iparkosznak a zendülést terjeszteni, Eszter Ferdinand főhő fensége, az ország pol-gári és hadi kormányzója, nemcsak Benedek alezredes és hadi főkormányi segédtséget küldötte a veszélyeztetett nyu-goti kerületekbe a katonai intézkedések megtekintésére, ha-nem Lazansky kormányzó alelnököt is, mint rendkívüli fel-hatalmazásokkal felruházott országos biztost a csend és rend helyreállítása végett. Az első febr. 25én érkezett meg Boch-

niában, 's másnap reggel hallván, hogy a krakói felkelők kik Niepolomice mellett a Viszulán átkeltek, Wieliczka-ba nyomultak, Bochnia őrségének rendelkezhető seregeivel és a támogatásukra seregesen elősietett paraszttal a veszé-lyeztetett pont felé indult. Déléltől 11 óra tájban Gdow mel-lelt előtaláltak a zendülők, legott megtámadták és ha-lottak, sebesültek és elfogottak tetemes veszteségével vég-kép megverettek. Csak kevesen menekültek gyors megü-tamlás által, 's a paraszttól rejtekekben üldözöttek. Mi-dőn a cs. kir. seregek elősapatja a Wieliczka melletti bér-czeken megjelent, az ottan még hátramaradt felkelők a várost már elhagyták és elszéledtek volt, mire Benedek alezredes este felé bemenetet tartott. Az összes katonaság ezen, rosz idő és feneketlen ut által nehezített hadjárat példás renddel és kitartással vitte véghez. — Collin tábornoktól a cs. k. udvari haditanács elnökségéhez Podgorczéből febr. 28ról érkezett tudósítások szerint, e napon reggel tapasztalá, hogy Wic-liczkát Nugent gyalogezred három századja már megszállta, miután a krakói lázadók (mint főnebb említve) Gdow mellett katonaság és parasztság által megtámadták és tö-kéletesen megverettek. A szándékolt szemügy (Recognos-cirung) tehát elmaradt. Krakó felől néhány lötekek Podgor-czébba, de csak puskákból, és a nélkül hogy e lövöldözés valami kárt tett volna. Felden porosz tábornoktól, ki 1200 gyalog-gal, 400 dsidással és 4 ágyúval tanyáz Uj-Berun mellett, febr. 28kán levelet kapott Collin tábornok, mellynek követ-keztében vele összekötetésbe lépett. Orosz részről a krakói határ közelében öt gyalog zászlóalj, négy század lovas 600 kozákkal és e seregeknek megfelelő számú ágyúk állnak.

Wadowicei mart. fei tudósítások szerint egy, a krakói határról berontott pártütő csapatot, mely pusztítva portyá-zott a hegységben és Jordanowon át Wadowice felé tartott, egy szakasz katonaság és a pénzörség (Finanzwache), az ottani kerületi mérnök vezetése alatt küldetvén ki, miután hozzájuk nagyszámú parasztság is csatlakozott volna, hala-dék nélkül visszanyomott. Egy másik krakói felkel csapat, melly Linanowában mutatkozott, hasonlóan fogadtatott. Wa-dowiceban már 150 fogoly volt, kiket a földnépe a lázadás-bani részvét miatt a kerület igazgatóságának átszolgáltattott. Annyira le vannak ezek verve és aggódnak eltökélt, hogy örizet nélkül sem hagynák el fogságukat, és örvend-nek, hogy végre törvényes ortalom alatt állnak, melly-nek szétrombolásához járulni akartak. — Wadowiceban az ottani cs. k. kerületi hivatal következőköt hirdetett: „A kerületi hivatal közhírül teszi, hogy a cs. k. seregek a Bochnia és Wadowice kerületbe rontott zavargókat már visszaverték és Podgorcze határszéli várost ismét elfoglalták. Minden paraszt-községek nehéz felelésterho és büntetés mellett intetnek, hogy minden erőszakoskodástól gyanutlan személyek iránt, és a papság, földesurak, bérlők, urodalmi tisztek és szol-gák vagyona iránt tartózkodjanak.“ — Hivatalos tudósítások szerint, mellyek ide Lembergől febr. 25ről a galicziai fő-kormányozásigól érkeztek, a forradalmi kísérletek Tarnow, Sandec, Jeslo, Sanok, Rzeszow, Przemisl és Zloczow ke-rületekben mindenütt kedvelten végöket érték a lázítókra nézve. Minden, általok veszélyeztetett vidékeken a népség, mellyet erőszakkal magokkal akartak ragadni és a kormány ellen felkelésre bírni, kivétel nélkül ez és a közrend ügye mellett nyilatkozott, minden adómentességi és egyéb ámitá-soknak fegyveresen ellentállt, fegyveres megtámadásokkal bátran megvívott és száz meg száz békétlen résztint elevenen hozott be, résztint agyonvert az ellenzegülésnél. Sanok és Przemisl kerületekben nem ontatott vér. A legnyugtala-nabb kerületekbe is visszatért a nyugalom.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az alsóházban febr. 19kén a gabo-natörvényi vita folytatása előtt Collin lett megvizsgáltatni ki-váná, mi volt oka a Chichester, Newark, Woodstok és Bu-ckingham részére való parlamenti székek megürülésének; 's Richmond Newcastle, Marlborough és Buckingham hegk befolyásai ellen tett panaszt, kik ama helyek eddigi képví-selőit, mivel a gabonavédelemre szavazni nem akartak, ki-lépésre kényszerítettek, míg az ujra választott tagok mago-kat arra lekötöztették? — William s pártolta az indítványt 's azt mondá, hogy az aristocratiának illy befolyása a követ-választásokra hallatlan a reformbill óta. — P e l azonban kifejtette, hogy a vizsgálat megrendelésére nincs elegendő ok. Az indítványozó semmi elkövetett törvénytelenéget nem hozott fel, „ha pedig a pairek és nagy földbirtokosok termé-szetes befolyását akarnók meggátolni, az egész angol alkot-mányt, sőt az angol nemzet jellemét sarkaikban kellene meg-változtatnunk.“ — Hume szinte nem látott elegendő okot a vizsgálat megrendelésére, jóllehet erősen tagadá, hogy az aristocratiának a választásokra befolyást gyakorolni törvé-nyesen szabad légyen. Miután még Sharmán Crawford szólamlott fel e korteskedés ellen, Collin visszahuzta indít-ványát.

Ezután a gabnatörvényi vita fonala felvételvén, a tanács-kozás egészben véve csekély érdekű volt. Kevés tekintélyesb szónok vett részt benne. Dunca n lord első szolván, a sza-bad kereskedés rendszerét a fogyasztók szempontjából pár-tolta. Thompson ellenben a ligát törvénytelen igazatással vádolta, és a védvámrendszert az ország egyedüli boldogí-tójának lenni mutogatta. Mole s worth azt mondta, hogy a törvényjavaslat nem ártand ugyan a gazdag és serény bér-lőknek, de a szegényebbeket és hanyagokat okvetlenül in-ségre juttatandja. Bennett azt, hogy nem csak a szegény bérlőknek, hanem a napszámosnak is koldusbotra kellend jutniok, mert a liga állítása a nagyobb munkabér és olcsóbb kenyérről merő sophisma. Berkeleyy a minisiteri terv mel-lett, Tollemache ellene beszélt, ámbár az utóbbi előre tudja, hogy a terv mindkét házban keresztülmenend. — Duncombe ismeretes radical tag hosszú beszédet tartott

nem csak a félrevezési indítvány, hanem sir Robert Peel eljárása mellett is. Felszólította a torykat, indítványozzanak egyenes bizalmatlansági szavazást a miniszterelnök ellen, ha valóban azt gondolják, hogy kötelességét megsértette. Arulással vadolják őt. Kit árult el? Tán királynéját, nemzetét, vagy saját becsületét? Egyiket sem, ha csak az előítéleteket, korlátolt eszű pártja előítéleteit nem! A közvélemény a miniszter részén van, 's bizonyos lehet a győzelemről, ha tétovázás nélkül halad a megkezdett pályán. Egyébiránt azt hiszi szónok, hogy a kormányi tervet, hogy hasznos legyen, egészen kell elfogadni. — Sir T. Aucland az 1842-éi gabnatorvényre elegendő okot látott, ellenben Peel most tulhajt a mértéken, mert csak egy ideiglenes szükség szülte elővéleménynek enged. Mindamellett, ha a többség a terv mellett tetemes leendő, szónok is vele tartandó. — Még P a g e t lord és B a r i n g szólottak a terv mellett, azután a vita másnapra halasztatott.

A felsőházban Dacre lord egy petíciót nyújtott be, melyben a ház kéretik, hogy a liga korteskedéseit megvizsgálta. Ez vitaközönségre adott alkalmat, melyben Grey gróf azt mondá, hogy illy egyesületek nagy bajok ugyan, azonban rajtuk nem lehet másképp segíteni, mint ha a parlament a közvéleményt vezérelni iparkodik, a helyett, hogy mint most, utána kullogjon. — Beaumont lord a Franciaországgal a laplatai ügyben folytatott levelezés előterjesztését kívánta a kormánytól, azonban megnyugodott Aberdeen lord abeli nyilvánításában, hogy Rosas dicator már békoajánlatokat tesz, 's hogy tehát most az alkudozások ideje alatt az okleveleket nyilvánosságra bocsátani czélszerű nem lenne.

SPANYOLORSZÁG. Madrid, febr. 14. Az új cabinet megalakítása köztetszést nyert, 's magok a progressistai lapok azt mondják, hogy bármily ministerium jobb, mint az utolsó volt. A valenciai herceg nem nagy számú pártosai elhúnytak, miután maga a herceg Miraflores kezébe köny-

telenült letenni a cabinetalkotási feladatot. Csak a congressus Pacheco vezérlete alatt álló kevesbsége nincs megelégedve, olly különös és alkotmányelleni elvet állítván fel, hogy a miniszterek az országgyűlés által lennének választandók. — Legnagyobb nehézség az új ministeriumra nézve, hogy Narvaezre a Spanyolországban eddig ismeretlen fővezérségi méltóság ruházott. Határtalan a közbeszandokos ezen, Roncali tábornok és hadügyminiszter által aláírva megjelent kinevezésén, 's az országot nagy megrázkással fenyegeti. Maga Espartero sem bátorkodott e czímet felvenni, 's a forradalmi háborúk alatt csak a közvetlenül parancsa alatt állott seregek vezérének czimeztette magát. Kitől, kérdik most, kitől függend ez a fővezér? Tán a hadügyek miniszterétől? Mire való tehát felemeltetése rangban minden tábornagyok felett? Kitől függendek a nagy tartományok főkapitányai, a miniszter-e vagy a fővezérektől? Ha a miniszter a fővezér alatt álland, ugy föléleges; 's a kormány anyagi hatalma épen azon férfi kezébe megy át, kit a közvélemény egy idegen és a nemzet érdekeivel ellenkező hatalom eszközének tartott. Tudni kell, hogy Narvaez tábornagy, midőn 11-én rögtön benyújtotta leköszönését, Heraldójában azt hirtelente, mikép új ministerium beiktatása általános zendülést szülend, sőt az itteni ezredek tisztjeit arra akarta bírni, hogy a királlyal az eddigi ministerelnök kilépése miatt fájdalmodat erélyes felírásban tudassák. A tisztiek azonban nem eslekedtek az illyesmit tiltó rendelet ellen, 's a csend pillanatig sem háborított meg. Az ország legnagyobb érdemű tábornokai pedig kérdik: Azon tábornagyok fölött, kik Bailen mellett és Saragossában Napoleon seregeinek megverése által halhatlaníták magokat, álljon-e Narvaez, ki soha idegen ellenségre kardot nem rántott! — Ma délután a senatusban Serrano tábornok, az 1843-i ideiglenes kormány elnöke, kinyilatkoztatta, hogy a miniszterekhez kérdést fog intézni, mellyik vállalja el a közölök a felelősséget Narvaez fővezérré emeltetéséért? Narvaez szót

kért. Mivel azonban egy miniszter sem volt jelen, elnök Gor herceg azt mondá, hogy ma semmi fölvilágosítások nem történhetnek e kérdésben. Minden attól függ, mit felelnek a miniszterek; ha azt mondják, hogy a fővezérség csak puszta czim, a cortes megfogják nyugodni. Ellenben ha azt a miniszterek Narvaez miatt nem akarandják tenni, ugy kemény zivatar szakadand rájuk.

BELGIUM. A kormány febr. 18-ai rendeletével jutalmakat tűzött ki idegen és jó magburgonya behozatalára, u. m. 1—2 frankot 100 kilogrammra, vagyis 178 bécsi fontra, 's az illy burgonya a vasutakon ingyen szállítatik az eladás helyére.

AZSIA. A ferespuri háromnapos (dec. 18—22) csatáról vannak ugyan már részletes tudósításaink, de jobbnak tartjuk a fővezér hivatalos jelentését bevárni. Az angolok diadala nem volt olly igen fényes. A szikhek nem remélték víztésztét és jártasságot fejtettek ki. Az angolok vesztesége angol lapok szerint 829 halott és 2100 sebesült, az előbbiek közt két tábornok és 50 tiszt. Más tudósítások szerint csupán a halottak száma angol részén több volt 3000-nél; az egész tábornokot kar elveszett. Sir H. Hardinge nem mert a Szulesden átlépni; ugy látszik, az angol határban is elég dolgot nyerend, mert a benszült angol-indiai katonaság, a szikhektől megvesztegetve, pártot készült útni. Egy levél szerint összeesküvés létezett minden európaiak egy éjéni meggyilkolására Calcuttában és környékén, mellyet egy havildár vagyis indus altiszt fűdözött fel. A felfűdözés után a havildár egész ezrede lefegyvereztetett.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkesztő Szevény József.

(Szerkesztőségi szállás urutca Horváthház 540d. sz. a. 1ső em.)

Hivatalos tudósítások.

C s ő d ű l e t . (2, 3)

(138) A nagyméltóságú magyar kir. udv. kincstár részéről hirdettetik: miszerint ő felsége a' bácsi Ferencz-csatornánál következő új tiszti állomást, nevezetesen a' zombori csatornai igazgató hivatalnál egy díjas gyakornokot évenként 150 p. fnyi segély-díjjal, a' sztapári valamint is a' monostori beszedő hivataloknál egy egy díjas gyakornokot 120 p. fnyi díjjal legkegyelmesebben rendszeresíteni méltóztatott. Kik tehát ezen állások valamelyikét megnyerni kívánják, arra felszólítatik, hogy a' szükséges eskölai, 's egyéb bizonyítványokkal ellátott folyamodványokat, mellyekben a' honban divatozó nyelvi jártasság is bizonyítandó, legfeljebb f. évi martius utoláig a' zombori kir. kincstár igazgatóságához beadják. A' technikai előtudománytal bíróknak előny adatandik.

(63) Pieler Mihály elleni csödper. (1, 3) Határnap martius 16dika 1846. 5074. Sopron vármegye törvényszékének jelentése szerint Pieler Mihály Bálly jobbágy, és neje Rozina hiteltelzői csödületének határnapja f. évi martius 16dikára tüzetven ki, 's tömeggondnokká Unger Ede altisztartó, perigyelővé pedig Szarka Károly úszetelbeli ügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Költ Bajtéló hó 3kán 1846.

(318) Winkler Antal, 's neje elleni csödper. (1, 3) Határnap martius 16dika 1846. 45814. Szathmárnémeti város tanácsának jelentése szerint helybeli lakos Winkler Antal 's neje Fekete Julianna hiteltelzői csödületének határnapja 1846diki martius 16dikára tüzetven ki, 's tömeggondnokká Soós György tanácsnok, perigyelővé pedig Nagy Károly jegyző nevezetvén, ugyanez kihirdetetik. Költ Karácson hó 16kán 1845.

(53) Néhai Scherez Simon elleni csödper. (2, 3) Határnap martius 12dike 1846. 4245. Zala vármegye jelentése szerint kanizsa mezővárosa tanácsa néhai Scherez Simon ottani lakos tömege ellen csödületet határozván; az illető hitelezők megjelenésére f. évi martius 12dikét határnapul tűzte ki, ideigleni tömeggondnokká Szivos István, perigyelővé pedig Horváth János hites ügyvédek nevezvén. Mi is szokott módszerint közhírré tétetik. Költ Bajtéló hó 3dikán 1846.

(255) Térítvény megsemmisítés. (2, 3) 41793. Pest városa tanácsa jelentése szerint, — Buday Istvánnak Kazay Károly ügyvéd által 1842diki évi június 22kén 50 p. fnyol kiadott 's elvezett térítvénye megsemmisítetvén, ugyanez szokott mód szerint kihirdetetik. Költ Sz. Andrásh hó 18dikán 1845.

Olein-szappan. (1, 3) A nagyméltóságú magyar kir. helytartótanács kegyes engedelménye következtében, ezenel jelentjük, hogy mostantól fogva rakatárunkban pannonia-gyertyák és stearin-darabok (nagy hid-utczai Weisz-féle házban 678. sz. a.) szinte az annyira kedvelt gazdasági másra igen jelle Olein-szappan (gyakran milly-szappannak is nevezve) folyvást a' legújantósból mérsékelt áron kaphatók leendőnek. Ki e' szappant csak egyszer is megpróbálja, az bizonyosan, kitűnő tulajdonsága végett, folyvást használandja, mivel az sok tekintetben minden más mosó szappanokat felülhalad. Megrendelések ekként czimzendők: „Weisz B. és Társa Pesten.“ Az első magyar stearin-gyár-részvényes társulat igazgatósága által.

Valódi arabs-ménló hágtási jelentés. (1, 3)

Felsőbb helyről érkezett kötelezettség folytán, e' folyó évre a' Krassó megyében Buleson levő 's Fechtig báró-féle ménésből következő valódi arabs ménlovak fognak hágni: u. m. 1. Obayn feketebarna 20 p. fért. 2. Bedue aranypej 10 p. fért. 3. Harsa sötétpej 10 p. fért. 4. Hamdani aranypej 20 p. fért. Ezen elősorolt ménlovak a' fönkített egyes díjakért f. évi június 30kág a' t. közönség rendelkezésére hagyatnak. A' lovak lehetőlegjobb tartására az uradalmi gazdaságihivatal fog ügyelni. Az etetés a' fenálló piaci-áron fog kiszolgáltatni; továbbá, a' szükséges felvigyázó legénység a' vendéglőkben — ha kívántatnék — szerződés mellett fognak élelmezietni. Végtere, eladásra kitétetvük: 4 telivér 4—5 éves hágo arabs-ménlovak; mellyeket illetőleg mindenki a' fönkített gazdasági hivatalhoz utasítand.

Lotteria-huzások. Budán febr. 25kén: 47. 81. 30. 57. 74. Bécsben febr. 28kán: 77. 52. 36. 21. 18. Kassán febr. 18kán: 5. 67. 53. 20. 52. Nemzeti színház. Mart. 3kán (Kedden): Báléj. Nagy opera. Mart. 4kén: Lázár a' pásztor. Francz. színmű. Mart. 5kén: Zolky a' vén diák, német színmű. (Dreyschok hangversenye).

Oprján János elleni csödper. (3, 3)

Határnap martius 12dike 1846. 46971. Temes vármegye csödörvényszékének jelentése szerint Oprján János hiteltelzői csödületének határnapja 1846. évi martius 12kére tüzetven ki, 's tömeggondnokká Csertán Sándor lippai lakos perigyelőül pedig Turi Samuel ügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetetik, 's a' netalan feltalálálandó Oprján János a' fenit határidőben a' mondott megye törvényszéke előtt értéki állapotának felfedezése végett megjelenésére felszólítatik. Költ Karácson hó 30dikán 1845.

(13) Néhai Bárány Ferenc elleni csödper. (3, 3) Határnap martius 9, 10 és 11dike 1846. 3686. Nyitra vármegyeének jelentése következtében közhírré tétetik, hogy Érsek-Ujvár mezővárosának tanácsa néhai Bárány Ferenc elleni csödper megnyitására f. évi martius, 9, 10 és 11dik napját tűzte ki határidőül, tömeggondnokká Kollár Mátyas, pergondnokká pedig Szilva Ignác uradalmi ügyvéd nevezetvén. Költ Boldogasszony hó 27dikén 1846.

(313) Jankovics Dömötör elleni csödper. (3, 3) Határnap martius 10dike 1846. 45492. Baranya vmegye jelentvén: hogy Mohács szabadalmas mezőváros tanácsa által Jankovics Dömötör hiteltelzői csödületére 1846diki évi martius 10dik napja tüzetven ki, 's ideiglenes tömeggondnokká Aidenbieher Ignác tanácsnok, perigyelővé pedig Lohoczky György városi ügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Költ Karácson hó 16kán 1845.

(58) Fűrst Mátyas elleni csödper. (2, 3) Határnap martius 11, 12 és 13dika 1846. 4696. Szent-György város tanácsának felírása szerint Fűrst Mátyas ellen csöd rendeltetvén, 's a' hitelezők megjelenésére folyó évi martius 11, 12 és 13dik napja tüzetven ki, 's tömeggondnokká Szandner Lajos tanácsnok, — perigyelővé pedig Fischer Pál aljegyző 's hites ügyvéd nevezetvén. Mi is szokott módszerint kihirdetetik. Költ Bajtéló hó 3dikán 1846.

(132) Eladó akáczfák. (3, 3) A' kis-igundú új majorban, Komáromtól egy órányira, vagyon 20—25,000 darab két- 's hároméves akácza eladandó; száza: 2 forint v. cz. Venni szándékozók járuljanak Bognár József gazdához, ugyanott.

(157) (1, 2) A' buda-fejérvári országutban Pestől 4-., Fehérvártól 2 órányira fekvő k. nyelvi pusztaának öszvesített, 's két vendéglőben, egy csárdában, — ugy szinte Pesthez 1/2 órával közelebb ugyanazon vonalban fekvő Petend pusztá — egy vendéglőadó, 's egy csárdában gyakorolható kereskedési joga, folyó évi Sz. György naptól kezdve 3 vagy 6 évre martius 22dikén Nyéken d. e. 9 órakor a' nagy vendéglőadóban, árverés útján, az illendő bánatpénzzel ellátott többet igérőnek haszonbérbe adandó. A' feltételek iránt értekezhetni Szőke Dániel gondnok ural Nyéken.

Á r v e r é s . (2, 3)

Pesthez 1 1/2 órányira, a' postautban 's Duna partján fekvő Harasztú helységben több rendbeli házhelyek és jó fekvésű gyepföldek szólnak ki fognak osztanni nemkülönbön közel 1000 holdakra terjedő részint régi szántóföldek, részint új felhatalások, kisebb nagyobb részletekben 12 évre bérbe adatnak, melly végett az árverés f. é. martius 19kén reggeli 9 órakor a' helyszínen meg fog kezdetni. A' feltételek Pesten Mihályfy Antal táblai ügyésznél, rózsá-piacz 198. számú ház 1ső emel. 's Harasztiban a' jegyzőnél megtekinthetők.

Gabonár váltó garasokban. (2, 3)

Tisztaluba	Kétszeres	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza
Pesten, mart. 3. (pesti m.)	238—265	—	170—180	112—125	85—91
Ujbecsén, febr. 20. (poz. m.)	120—140	90—110	—	45—50	40—45
Győrött, " 7. " "	152—170	130—135	132—138	82—85	60—62
Raján, " 25. " "	130—143	108—120	107—108	65—67	46—47
Mosonyban, " 26. " "	152—230	—	135—162	85—96	68—80
Nagyszombatban, " 24. " "	170—184	—	150—154	104—106	62—66
Pozsonyban, " 27. " "	180—200	—	144—156	100—106	74—76
Miskolcson, " 25. " "	160—165	140—145	135—140	95—100	49—50

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

Épen most jelent meg (1, 3)

Heckenast Gusztáv pesti könyváros- és kiadónál väzintczában 15. sz. a. és minden hiteles könyvárosnál kapható: Idegenszótár. A' társalgási és tudományos nyelvben, valamint a' honi hirlapokban előforduló idegen szavak magyarátsa- és helyes kiejtésére vezérő Segédkönyv. Hirlapolvások 's a' magyar nyelvet tisztán beszélni kívánók számára. 32rét. füzve 40 kr. pengő pénzben.

Eladó birtokrész. (2, 3)

T. Tolna megyében helyzett Görbői pusztabeli magányhasználat alatt levő 's minden közös legeltetéstől ment, 421 holdat tevő, mellyben mintegy 60 hold igen jó karban levő erdő és több holdakra terjedő szőlő is foglaltatik, cseréppel fedett tágas urilakkal, 's egyéb jó karban levő gazdasági épületekkel ellátott birtokrész szabad kézből eladó. Részletb értesülést nyerhetni iránta személyesen, vagy bérmentett levelek által, Sopron megyei főjegyző tek. Tar János urnál Sopronban, és ügyvéd Kapezy Tamás urnál Pesten, urutczai Trattner-Károlyi-házban.

Statuspapirosok és részvények árkeleto. Bécs, mart. 3kán 5 pcent. st. köt. 112 ft. p. 4 pcent. st. köt. 101 ft. 3 pcent. st. köt. 76 ft. 1833ki st. köles. (500 ft.) 76 1/4 ft. 1839ki (250 ft.) 300 ft. 1839ki (50 ft.) 60 ft. — Bankrészvények darabja 1551 ft. Pesti középp. vasut (100 ft.) 103 1/4 ft. Nagyszombati (100 ft) — ft. Pesti lánchíd-részvény (100 ft) — ft. — Gözhajó részv. (500 ft.) 713 ft. — Eszterházy-sorsjegy 50 ft. p. p. — Duna-vállás. Budán mart. 4kén 8 ór. regg. 10' 2" 0" 0" fölött.

Ezen la... Tartar... A reform... M... Ö... egy segéde... adati legke... eluveni sz... rai igazgató... D... napelött á... nak meg... lőzésének... tömkeleg... szoba fog... azt állítju... történni... kitásnak, reformmá... (azaz erő... mütétel a... tassanak... Képz... ellenzéki... melly öts... bial bizony... mal (!) k... kérdéseiv... alább is f... következe... ható vála... mondjato... ebből a s... tóból co... denek el... sikerleten... válni a no... Nem. — németese... rosok gú... rosz bels... Nem. — ságát? — csempész... — A ho... nyok zav... — A r... irásbelis... gyei kihá... nevelte... "Törvény... remtelte... — Me... "Köztan... tósági fé... Nem. — még eg... mind ez... Drág... bennünk... akarunk... csak azt... nak hely... olly dol... Mi tehát... juk. An... igen ek... kívánjuk... conserva... zonyos f... kés refo... Enn... lábra á... a refor... övének... ban ille... általano... tesen m... ez már... általano... ban ism... ponton... nak kel... csak k... nak, h... me, i... gát ir... nemcsa... gosan, mi java... tudnia... egy mó... országg...